

Regler och riktlinjer för kommunala bidrag till enskilda vägar

Innehåll

1.	Sammanfattning	3
2.	Inledande bestämmelser	4
	2.1. Vaghållare och vaghållaransvar	4
	2.2. Ansvariga myndigheter	5
	2.3. Trafikverkets förutsättningar för årligt driftbidrag	5
3.	Kommunalt bidrag utanför detaljplanelagt område	6
	3.1. Bidragsmodell	6
	3.2. Kontroll av bidragsrätt.....	6
	3.3. Särskilt driftbidrag till föreningar utanför detaljplanelagt område.....	7
4.	Kommunalt bidrag inom detaljplanelagt område	7
	4.1. Bidragsmodell.....	8
	4.2. Kontroll av bidragsrätt.....	8
	4.3. Projektbidrag till föreningar inom detaljplanelagt område.....	8
5.	Bemyndigande	9
6.	Förändring av förening	9
7.	Kommunikation och ansökningar	9

FINSPÅNG

1. Sammanfattning

Det svenska vägnätet består av allmänna vägar och enskilda vägar. De allmänna vägarna kan vara statliga eller kommunala. I Sverige finns det 98 400 km statliga vägar och 46 500 km kommunala gator och vägar.

De enskilda vägarna utgör den största delen av Sveriges vägnät. Det är väghållaren som har det juridiska ansvaret för en enskild väg. Ibland är en eller flera markägare väghållare, ibland fungerar organisationer som väghållare, exempelvis vägföreningar, vägsamfälligheter och samfällighetsföreningar.

En stor andel av de enskilda vägarna är skogsbilvägar som i många fall inte är öppna för allmän motorfordonstrafik.

Bidrag till enskilda vägar betalas ut bland annat för att vägen ska hållas öppen för allmän trafik och för att underlätta för boende och näringsliv på landsbygden.

Cirka 75 900 km enskilda vägar får statsbidrag, reglerat enligt förordningen (1989:891) om statsbidrag till för enskild väghållning. Sammanlagt är det ca 23 000 väghållare som ansvarar för enskilda vägar med statsbidrag.

Av Sveriges 290 kommuner betalar vissa ut bidrag efter beslut i kommunfullmäktige.

2. Inledande bestämmelser

Detta dokument innehåller riktlinjer för kommunalt bidrag till drift av enskilda vägar i Finspångs kommun. Riktlinjerna baseras till största delen på Trafikverkets grunder för bidrag till enskilda vägar.

2.1. Vaghållare och vaghållaransvar

Vaghållare för enskilda vägar kan vara:

- enskild markägare
- samfällighetsföreningar som är bildade enligt anläggningslagen
- vägsamfälligheter och vägföreningar som är bildade enligt äldre lagstiftning
- ideella föreningar som är bildade genom så kallade frivilliga överenskommelser

Vaghållaren ansvarar för att de lagar och förordningar som gäller för enskilda vägar följs. Exempel på dessa förordningar är:

- Anläggningslag (1973:1149) (AL)
- Lag om förvaltning av samfälligheter (1973:1150) (SFL)
- Miljöbalk (1998:808) (MB)
- Trafikförordning (1998:1276) (TrF)
- Lagen om offentlig upphandling (LoU)
- Bidragsförordningen (2004:100)

Från och med 1998 är anläggningslagen och lagen om förvaltning av samfälligheter tillämpliga på de tidigare samverkansformerna från lagen om enskilda vägar (EVL). Det innebär att benämningarna vägförening och vägsamfällighet från EVL är att anse som gemenhetsanläggningar vilka förvaltas av en samfällighetsförening. Utifrån ovanstående så benämns den här typen av samverkansform i texten fortsättningsvis vägsamfälligheter.

Vid arbeten för en enskild väg har vaghållaren ansvaret för åtgärderna som sådana, att lämpliga samråd genomförs och att inhämta de tillstånd och dispenser som krävs.

FINSPÅNG

2.2. Ansvariga myndigheter

- Frågor om statliga bidrag hanteras av ansvarigt regionkontor hos Trafikverket.
- Vägsamfälligheter bildas genom förrättning av Lantmäteriet.
- Riksförbundet Enskilda Vägar är en opolitisk organisation som har till uppgift att bistå dem som arbetar med den enskilda väghållningen i Sverige, tillvarata dem enskilda väghållarnas intressen samt representera de enskilda väghållarna gentemot politiker, myndigheter och organisationer.

2.3. Trafikverkets förutsättningar för årligt driftbidrag

- A. För att en väg ska få årligt driftbidrag ska den vara ungefär 1 kilometer eller längre och tillgodose ett kommunikationsbehov för de fast boende, näringslivet eller det rörliga friluftslivet. Vägar som är av väsentlig betydelse som genomfartsvägar eller som uppsamlingsvägar för fritidsbebyggelse kan också få bidrag.
- B. Vägar inom områden med detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) där en kommun är väghållare enligt 5 § väglagen (1971:948) får inte årligt driftbidrag.
- C. Väghållningen ska vara ordnad i någon form av organisation eller genom en överenskommelse som godkänts av Trafikverket.
- D. Det är väghållarna som har ansvar för väghållningen, även efter att driftbidrag beviljats.
- E. Vägar som får driftbidrag ska hållas öppna för allmän trafik och underhållas väl.
- F. Trafikverket betalar ut det årliga driftbidraget i efterskott för varje kalenderår.
- G. Om en väg stängs för trafik utan Trafikverkets medgivande, eller om vägens underhåll är eftersatt, får Trafikverket besluta att beviljat driftbidrag inte ska betalas ut.

3. Kommunalt bidrag utanför detaljplanelagt område

Kommunalt vägbidrag utanför detaljplanelagt område beviljas till enskilda vägar som beviljats statligt bidrag enligt Trafikverkets förutsättningar samt att vägen finns med på Trafikverkets lista över bidragsberättigade vägar. Ansökan sker vid ett tillfälle till kommunen för att sedan löpa på årligen om inga förändringar i kommunens rutiner sker.

3.1. Bidragsmodell

Vägsamfälligheterna utanför detaljplanelagt område och som erhåller statsbidrag ges kommunalt bidrag med 10 procent av Trafikverkets bidragsgrundande belopp. Dagens ersättning är baserad på Trafikverkets lista över bidragsberättigade vägar.

Vid tillkommande ansökningar av kommunal ersättning till vägföreningar baserar Finspångs kommun sin ersättning från den senast inkomna listan över bidragsberättigade vägar från Trafikverket.

Vid framtida eventuella höjningar av det kommunala bidraget kommer man utgå från samma modell.

3.2. Kontroll av bidragsrätt

Kontroll av förutsättningar för bidrag kommer att ske genom tillsyn av Trafikverket vart femte

år. Finspångs kommun gör endast tillsyn utöver Trafikverkets kontroller om det finns synpunkter kring en förening som gör att en extra tillsyn krävs.

Trafikverkets kontroll syftar till att avgöra om vägen ska ha rätt till bidrag även i fortsättningen, vanligen 5 år framåt. En väg har rätt till bidrag om följande uppfylls:

- att det finns åretruntboende, näringsverksamhet eller aktivt friluftsliv minst 1 km från en allmän väg, eller att vägen har väsentlig betydelse som genomfartsväg.
- att det finns en väghållare som förvaltar och underhåller vägen.

Tillsynen omfattar kontroll av:

Anslutning mot allmän väg.

Grusslitagelager och beläggningsslitage.

Diken och kantskärmning så att en fungerande avvattning finns.

Rensning av trummor så att in- och utlopp fungerar.

Röjning och rengöring av broar.

Röjning till normalt 2 m från väggkant och 4,6 m i höjd.

FINSPÅNG

3.3. Särskilt driftbidrag till föreningar utanför detaljplanelagt område

Finspångs kommun har möjlighet att bevilja särskilt driftbidrag till vissa underhålls- och upprustningsåtgärder till föreningar utanför detaljplanelagt område. Bidrag kan lämnas utifrån angelägenhetsgrad och i mån av tillgång på ekonomiska medel till kostnader för åtgärder som inte ingår i det årliga kommunala bidraget.

Förutsättningen för att ett sådant bidrag beviljas är att aktuell förening sökt och beviljats Särskilt driftbidrag hos Trafikverket. Beslut om att bevilja extra bidrag ska föregås av en ansökan ställd till Finspångs kommun med bifogat besiktningsprotokoll på åtgärden från Trafikverket. Särskilt kommunalt bidrag kan beviljas med upp till 10 procent av Trafikverkets bidragsbelopp. Beslutat bidrag betalas ut när arbetet är utfört.

4. Kommunalt bidrag inom detaljplanelagt område

Kommunalt vägbidrag ges till vägsamfälligheter inom detaljplanelagt område. Dessa ansvarar för vägar som utgörs av allmän plats i detaljplanen och det ställs krav på att de är öppna för allmän trafik. Följande vägsamfälligheter i större samhällen utanför tätorten Finspång är:

- Sonstorps VF
- Borggårds VF
- Västerby VSF (Hällestad)
- Österby VSF (Hällestad)
- Ljusfallshammar VF
- Grytgöls VSF
- Igelfors VF
- Byle VF
- Hävla VF
- Rejmyre VF
- Enrotevägen (Butbro)
- Lotorps Östra VF
- Lotorps Västra VSF
- Torstorps VSF
- Falla –Rörstorp VF

4.1. Bidragsmodell

Vägsamfälligheterna inom detaljplanelagt område erhåller ej statsbidrag. Vägsamfälligheterna i detaljplanelagda områden erhåller ett kommunalt bidrag på 12 kr per löpmeter väg. Vid framtida eventuella höjningar av det kommunala bidraget kommer man utgå från samma modell, med en höjning av bidrag per löpmeter. Detta utifrån hur mycket ekonomiska medel kommunen kan tillsätta. Möjlighet att ansöka om bidrag för gång- och cykelvägar inom vägföreningens område finns. Kommunen utgår då med samma ersättning om ett bidrag på 12 kronor per löpmeter gång- och cykelväg.

4.2. Kontroll av bidragsrätt

Kontroll av förutsättningar för bidrag kommer att ske genom tillsyn av Finspångs kommun. Ytterligare kontroll kommer även att göras av Finspångs kommun om det finns synpunkter kring en förening som gör att en extra tillsyn krävs.

Finspångs kommuns kontroll syftar till att avgöra om vägen ska ha rätt till bidrag även i fortsättningen. En väg har rätt till bidrag om följande uppfylls:

- Från en allmän väg, eller att vägen har väsentlig betydelse som genomfartsväg.
- Att det finns en väghållare som förvaltar och underhåller vägen.

Tillsynen omfattar kontroll av:

- Anslutning mot allmän väg.
- Grusslitagelager och beläggningsslitage.
- Diken och kantskärmning så att en fungerande avvattning finns.
- Rensning av trummor så att in- och utlopp fungerar.
- Røjning och rengöring av broar.
- Røjning till normalt 2 meter från vägkant och 4,6 m i höjd.
- Røjning och allmän skötsel av föreningens båtnadsområde.

4.3. Projektbidrag till föreningar inom detaljplanelagt område

Utifrån kommunens ekonomiska förutsättningar kan föreningar beviljas extra bidrag vid förbättringsåtgärder inom vägföreningars ansvarsområden. Exempel på dessa åtgärder är asfaltering, skyltning och hastighetsdämpande åtgärder. Beslut om att bevilja extra bidrag ska föregås av en ansökan ställd till Finspångs kommun som fastställer bidragsunderlaget och beslutar om bidrag. Ansökan skall göras senast 1 september året innan åtgärden ska göras. Beslut om projektbidrag meddelas till sökande förening under våren. Beslutat bidrag betalas ut när arbetet är utfört, godkänt och avstämt mot fakturakopia.

FINSPÅNG

5. Bemyndigande

Frågor om driftbidrag samt handläggning hanteras av Samhällsplaneringsenheten som har väghållningsansvar inom Finspångs kommun.

6. Förändring av förening

Väghållaren ansvarar för att anmäla ändrade förhållanden till kommunen, om inte kan denne bli återbetalningsskyldig för bidrag som utbetalats på felaktiga grunder.
5.0 Utbetalning av kommunalt bidrag

Utbetalning av kommunalt bidrag sker årligen i efterskott, detta utförs på våren. Väghållaren ansvarar för att kommunen har rätt kontonummer inför utbetalningen. Om kommunen inte erhållit rätt uppgifter inför utbetalningen utgår ersättningen.

7. Kommunikation och ansökningar

Kommunikation till Finspångs kommun sker till kommunens mejladress kommun@finsspang.se alternativt på telefon 0122-850 00. Tillkommande ansökningar, vägföreningars årsredovisning och verksamhetsberättelse samt ändrade förhållanden i föreningen eller annan information skickas skriftligen på mejl alternativt brevlades.